

PÁSZKÁN ZSOLT ELEMZŐ VIORICA DĂNCILĂ MEGFELELÉSI TAKTIKÁJÁNAKCSÖDJÉRŐL, KLAUS JOHANNIS IMÁZSÁNAK SZERTEFOSZLÁSÁRÓL

Az ellenzéknek is visszaüthet a kormányválság

Bár rendkívül nehéz helyzetbe került a kormányzó PSD, egyik ellenzéki párt sem tolong, hogy az államfőválasztás előtt szűk három hónappal átvegye a kormányzást. A jelenlegi válság nagy nyertesének Victor Ponta tűnik, Ludovic Orban pedig könnyen vesztesé válhat. Az RMDSZ számára most bármilyen kormányzati ígélet inkább csapda lenne. Pász- kán Zsolt budapesti politikai elemzővel tekintettük át a friss bukaresti történeteket, s a várható fejleményeket.

» PATAKYISTVÁN

– Az ALDE hosszas tapogatózás, több zsarolási próbálkozás és két- értelmű nyilatkozat után most lát- ta elérkezettnek az idejét annak, hogy háttat fordítson a PSD-nek. Miért állt érdekében ez a szakítás? – Az ALDE az utolsó szalmaszál- ba kapaszkodik. Azok után, hogy a 2016-os parlamenti választáson éppen csak elérte a bejutáshoz szükséges öt százalékot, 2019-ben pedig nem sikerült bejutnia az Európai Parlamentbe, a párt ve- zetőségének, de elsősorban Călin Popescu-Tăriceanunak szembe kellett néznie az eljelentéktele- nedés veszélyével. Főleg azért, mert a legutóbbi kudarcot nem valamiféle választói elfordulás, elvándorlás okozta (2016 és 2019 között az ALDE csak húsz-har- mincezer szavazatot, vagyis kö- rülbelül hat százalékot veszített), hanem inkább az, hogy a párt – legalábbis jelen állapotában – képtelen a növekedésre. Márpe- dig ez semmi jót nem vetít előre a következő megmérettetéseket, a jövőre rendezendő helyhatósági és parlamenti választást illető- en. Főleg egy súlyos és elhúzódó válságokkal küszködő, a kül- és belföldi ellenfeleinek/ellensége- inek egyaránt megfelelni akaró Viorica Dăncilă kormányfő-párt- elnök által vezetett PSD „társá- ként”. És mivel eldőlt, hogy a PSD nem kívánja támogatni a szociáldemokrata államfőjelölt- nél, Viorica Dăncilănál és a saját pártjánál népszerűbb Tăriceanu államfőjelöltségét, az ALDE-nak nem maradt más választása, mint megpróbálni ellenzéki szerepből és egy Zelenskij-jelenséget (Uk- rajnában nemrég egy színészt, komikust, Volodimir Zelenskijt választották államfőnek – szerk megj.) meglovagolni akaró jelölt, Mircea Diaconu támogatásával valamiféle győztes oldalra ke- rülni, vagy legalábbis nem meg- maradni egy vesztes táborban. Ebben az esetben ugyanis Tărice- anuéknek már az is „győzelem” lenne, ha az általuk támogatott elnökjelölt megelőzné a PSD je-

Pászkan Zsolt szerint a kormányválság miatt nem ígérkezik fáklyásmenetnek Klaus Johannis újrázása

» Tăriceanuék abban bízhatnak, hogy amennyiben Viorica Dăncilă veszít az elnökvá- lasztáson, akkor a PSD-n belül újra átrendeződések történhetnek, esetleg bekövet- kezik egy kiegye- zés a PSD és Victor Ponta Pro Románia pártja között.

» A jelenlegi bizonytalan helyzetben sem- milyen tényleges előrelépésre nincs lehetőség a magyar kö- zösség számára fontos ügyek- ben. Bármilyen esetleges kor- mányzati ígélet inkább lenne csapda, mint valódi és tartós megoldás.

löltjét, azaz Dăncilă. Tăriceanuék ezen kívül abban bízhatnak, hogy amennyiben Viorica Dăncilă veszít az elnökválasztáson, akkor a PSD-n belül újra átrendeződések történhetnek, esetleg bekövetkezik egy kiegyezés a PSD és Victor Ponta Pro Románia pártjával, az exkormányfő visszakerülésével a párt élére vagy vezetőségébe és akkor egy „új” szövetség vághatna neki a választá- soknak, minden kudarcot Dăncilă nyakába varrva.

Ludovic Orban kiskapuja

– Az ellenzék, amely a Dăncilă-kabi- net beiktatása óta gyakorlatilag fo- lyamatosan a miniszterelnök lemondását követeli, most valahogy nincs eufórikus hangulatban. Mi várható a koalíció felbomlása után?

– Egyelőre rendkívül képlékeny a helyzet. Az ALDE kiválásával és a PSD utóbbi napokban is folytatódó képviselővesztésével a parlament- ben a fő – és most már egyedüli – kormánypárt gyakorlatilag kisebbségbe került. Egyik ellenzéki párt sem tolong, hogy az elnökválasztás előtt szűk három hónappal átvegye a kormányzást. Bár a PNL most rendkívül hangos és egy bizalmatlansági indítvány sürgős benyújtá- sáról beszél, Ludovic Orban párt- elnök diskurzusának „apró betűs” részében azért nyitva tart magának egy kiskaput. Hiszen az indítvány benyújtását attól teszi függővé, hogy már az aláírók száma meghaladja a képviselők teljes létszá- mának felét, holott erre technikai szempontból nincs szükség! A je- lenlegi felállás szerint a kormányfő nem kíván lemondani egy esetleges bizalmatlansági indítvány elfoga- dásáig, arra hivatkozva, hogy „a ro- mán nép érdekében végig kell vinni

a kormányprogramot és a reformo- kat”. Ugyanakkor nem teljesen vi- lágos, hogyan akarja Dăncilă ezt kampányidőszakban, kisebbség- ben és jelentős médiaellenszélben végrehajtani. Csak abban bízhat, hogy az ellenzék mégsem nyújtja be a bizalmatlansági indítványt, vagy ha mégis, és az átmegy, akkor „áldozati” szerepben vonulhat ellenzékbe. Ugyanakkor Dăncilă minden irányba bemutatott „meg- felelési taktikája” éppen a saját szavazóit készítheti arra, hogy határozottabb jelöltek keresse- nek maguknak, például Mircea Diaconut az elnökválasztáson és egy esetleges Pro Románia-ALDE szövetséget a következő parlamenti megmérettetésen.

RMDSZ: nincs ok a sietségre

– Ki a nagy nyertese, illetve vesztese a mostani kormányválságnak?

– Jelen állás szerint Victor Ponta tűnik a legnagyobb nyertesnek. Fő- leg úgy, hogy ebben a helyzetben rá semmilyen nyomás nem nehe- zedett és bármi is lenne ennek a válságnak a kimenetele, pozitív, vagy legalábbis nullás szaldóval zárhatja az „ügyletet”. Több vesz- tese is van viszont a helyzetnek. Így Ludovic Orban és a PNL, de nem azonos mértékben. A helyzet rossz kezelése a pártnak is rosszul jönne, és lépéshátrányba hozhat- ja a PNL-t az ellenzéki oldalon az USR-rel szemben. Pártelnökként Ludovic Orban a felelős mindenért. Rossz döntés esetén a párton be- lüli „trónkövetelők” elérkezettnek tarthatnák az időt, hogy rövid úton megszabaduljanak tőle. A PNL csapdahelyzete és a kampányban felhasználható ellenfelek eltűnése (hiszen Liviu Dragnea után a súly-

tan Dăncilă által vezetett PSD is egyre kevésbé tudja ezt a szerepet betölteni) Klaus Johannis államfőt is nehéz helyzetbe hozhatja és a mostani, szemmel látható zavaro- dottság állandósulása ellenfelei malmára hajthatja a vizet.

– Az RMDSZ próbálja egyértelműen ellenzéki szerepbe helyezni magát. Mi a Kelemen Hunor vezetete szövetsé- gérdeke a most kialakult kiszámít- hatatlan helyzetben?

– Az RMDSZ számára most nincs semmilyen ok a sietségre. Az elnök- választási kampány valódi tét hiá- nyában elsősorban marketinglehe- tőség a szövetség számára, amelyet ha okosan kihasznál, akkor még pozitív hozadéka is lehet. Másfelől a jelenlegi bizonytalan helyzetben semmilyen tényleges előrelépésre nincs lehetőség a magyar közösség számára fontos ügyekben. Bármily- en esetleges kormányzati ígélet inkább lenne csapda, mint valódi és tartós megoldás.

Fáklyásmenetből rémálom?

– Nyakunkon a novemberi elnök- választás, valamennyi politikai erő ennek a lázában ég, gyakorlatilag elkezdődött a kampány. Milyen kiha- tása lehet a novemberi megmérette- tésre a kormányválságnak?

– Mindenképpen új helyzetet te- remt és az, ami még fél évvel ez- előtt fáklyásmenetnek tűnt Klaus Johannis elnök számára egy új mandátum megszerzése felé, könny- nyen rémálommá válhat. Most üthet vissza, hogy az elmúlt négy és fél évben Johannis semmilyen más profilt nem épített fel magáról a Dragnea és a PSD ellen harcoló kereszties lovagén kívül, márpedig pont a kampány kezdetére vált lé- nyegtelené ez az imázs. Ha a PNL rosszul kezeli a mostani válságot, akkor támogató politikai bázisa meggyengülhet, ráadásul az öt év- vel ezelőtti médiatámogatása is a múlté. Egyre nehezebb egyértelmű- en támogató véleményeket olvasni Johannistról, jelenleg inkább a ki- várás tapasztalható a PSD-ellenes médiában. Dan Barna elvileg a fő ellenfél, de jelenleg az USR-en be- lül is viták és pártharcok vannak, ami nem kedvez egy erős területi beágyazottsággal még mindig nem rendelkező szervezetnek. Ezen az egyemberes, Dacian Cioloș vezette PLUS sem sokat segíthet. Érdekes a színészből előbb független európai parlamenti képviselői mandátu- mot szerzett, most pedig az ALDE és a Pro Románia jelöltjeként je- lentkező Mircea Diaconu helyzete. Kampányát, ukrainai céltársához hasonlóan, a jelenlegi politikai elittel való szembenállására építi, akárcsak Dan Barna, azzal a kü- lönbséggel, hogy ezt kiegészíti a Traian Băsescu és – kisebb mérték- ben – Johannis által képviselt „erős államfői” szerep lebontásának és a „titkosszolgálati-ügyészti állam” felszámolásának az ígéletével is. Ez utóbbi a PSD-s tábor kemény magja számára lehet érdekes.

ARCHÍV